

COMMISSIE VENNOOTSCHAPSRECHT

Datum: 20 september 2016

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Mw. drs. E.I. Schippers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Excellentie,

Graag doe ik u hierbij het advies van de Commissie vennootschapsrecht toekomen over de rechtspersonenrechtelijke aspecten van het conceptwetsvoorstel tot wijziging van de Zorgverzekeringswet in verband met versterking van de invloed van verzekerden op de zorgverzekeraar.

Het wetsvoorstel heeft als doel om de meningen en wensen van verzekerden in het beleid van de zorgverzekeraar, waaronder in ieder geval het zorginkoopbeleid en het klantcommunicatiebeleid, meer centraal te stellen. Daartoe wordt het wettelijk kader aangescherpt met minimumeisen voor de invloed van verzekerden op het beleid van de zorgverzekeraar. Tevens worden eisen gesteld aan de samenstelling van de vertegenwoordiging van verzekerden.

De Commissie constateert dat het conceptwetsvoorstel op twee gedachten hinkt. Enerzijds beoogt het conceptwetsvoorstel, door het stellen van statutaire eisen aan (concerns met) zorgverzekeraars, aan te sluiten bij de bestaande rechtspersonenrechtelijke organen zoals geregeld in Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Anderzijds lijkt de wijze waarop de bevoegdheden zijn vormgegeven, te zijn geïnspireerd door de wettelijke bevoegdheden van ondernemingsraden en cliëntenraden. Het is voor de Commissie niet duidelijk welke gevolgen het wetsvoorstel verbindt aan de niet-nakoming van de voorgestelde wettelijke verplichtingen.

Hoewel de Commissie begrip heeft voor de overweging om aan te sluiten bij de bestaande praktijk, adviseert zij u om de invloed van verzekerden niet te versterken via een wettelijke verwijzing naar een statutaire regeling. In de eerste plaats worden zorgverzekeraars hierdoor gedwongen om wijzigingen in de ledenraad aan te brengen. In de tweede plaats brengt een statutaire regeling precare

vraagstukken van nietige en vernietigbare besluitvorming met zich. Indien bijvoorbeeld de leden in strijd met de statuten een vertegenwoordiging kiezen die geen goede afspiegeling vormt van de verzekerden of die situatie ontstaat nadien door het uittreden of toetreden van verzekerden, kan dit leiden tot een nietig besluit en is de status van deze ledenraad en de door hem uitgebrachte adviezen niet duidelijk. Dit leidt tot rechtsonzekerheid.

De Commissie meent voorts dat de aan de afspiegeling gestelde eisen niet goed toetsbaar zijn en bovendien vragen over de bescherming van persoonsgegevens oproepen. De Commissie wijst erop dat profielen inzake de samenstelling van organen vaak in governance codes geregeld zijn. Dit heeft naar de opvatting van de Commissie het voordeel dat er meer ruimte voor maatwerk wordt gelaten.

Het conceptwetsvoorstel laat voorts de mogelijkheid open dat een niet verkregen instemming of een niet of niet tijdig gevraagd advies leidt tot nietigheid van het besluit tot vaststelling van de regeling dan wel het zorginkoopbeleid. Nietigheid is in zulke gevallen een zware en, naar het oordeel van de Commissie, ongewenste sanctie. De Commissie wijst erop dat zulks niet het geval is als sprake zou zijn van een regeling conform artikel 26 van de Wet op de ondernemingsraden. In vergelijkbare gevallen is voor de ondernemingsraad, indien het besluit niet overeenstemt met het advies (of indien nieuwe feiten en omstandigheden bekend zijn geworden) een bijzondere rechtsgang bij de Ondernemingskamer opengesteld. In het Burgerlijk Wetboek is uitdrukkelijk geregeld dat bij het ontbreken van het standpunt van de ondernemingsraad de besluitvorming van de algemene vergadering niet wordt aangetast (zie bijvoorbeeld artikel 2:135 lid 2 laatste zin BW).

Gelet op het voorgaande, adviseert de Commissie om het wetsvoorstel in de huidige vorm te heroverwegen. Als richting voor aanpassing denkt de Commissie aan één van de volgende alternatieven.

Een eerste mogelijkheid is dat het bestuur van de zorgverzekeraar bij wet wordt verplicht om bij het vaststellen van het zorginkoopbeleid en het klantcommunicatiebeleid het gevoel van de vertegenwoordiging van verzekerden te betrekken. Dit kan de bestaande ledenraad of verzekerdenraad zijn. De concrete invulling wordt dan aan de zorgverzekeraar overgelaten.

Een andere mogelijkheid is dat in de wet wordt bepaald dat de ledenraad of verzekerdenraad van een zorgverzekeraar (i) het inspraakrecht inzake het zorginkoopbeleid en klantcommunicatiebeleid heeft en (ii) het adviesrecht inzake het zorginkoopbeleid heeft. De uitwerking daarvan kan worden overgelaten aan de zorgverzekeraar.

Voor beide mogelijkheden geldt dat, als de ledenraad of verzekerdenraad niet bij de zorgverzekeraar zelf, maar bij de holdingmaatschappij is ingesteld, de zorgverzekeraar kan worden vrijgesteld van de wettelijke verplichting, indien de zorgverzekeraar een dochtermaatschappij is van een rechtspersoon die deze rechten aan de ledenraad of verzekerdenraad heeft toegekend.

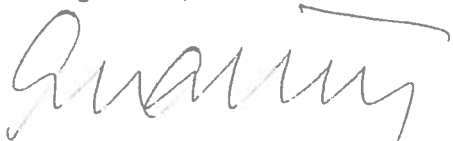
Mocht voor geen van beide mogelijke richtingen worden gekozen, dan adviseert de Commissie om ten minste ten aanzien van de gevolgen voor de besluitvorming aansluiting te zoeken bij de vergelijkbare regels met betrekking tot het adviesrecht of het standpuntrecht van de ondernemingsraad.

De Commissie wijst er ten overvloede op dat een zorgverzekeraar in concernverband te maken kan krijgen met tegenstrijdige belangen tussen de holdingmaatschappij en de zorgverzekeraar of tussen zorgverzekeraars onderling inzake het zorginkoopbeleid.

De Commissie wijst er voorts op dat in de memorie van toelichting ten onrechte wordt gesuggereerd dat lidmaatschap van een NV of BV niet mogelijk is. De verhouding tussen aandeelhouders en de NV of BV (het aandeelhouderschap) is een rechtsverhouding die ook wel wordt aangeduid als een lidmaatschapsverhouding. De Commissie adviseert de desbetreffende passage aan te passen.

Ten slotte meent de Commissie dat de raad van commissarissen weliswaar niet een rol van klachten- of geschilleninstantie past, maar de wettelijke taak van de raad van commissarissen wel met zich kan brengen dat de raad van commissarissen aan enige vorm van bemiddeling doet.

Hoogachtend,

A. Hammerstein,
Voorzitter

